

INKOMENS BIOLOGISCHE MELKVEEBEDRIJVEN IN EU-LANDEN: OOSTENRIJK LOOPT VOOROP

Walter van Everdingen en Kees de Bont

Biologische melkproductie is bepaald nog geen garantie voor een hoger inkomen. Voor de overschakeling naar biologische landbouw was het voor de betreffende agrarische ondernemers een van de belangrijke vragen of het te bereiken inkomen hoger of ten minste gelijk kan zijn aan het huidige. Dit speelt uiteraard niet alleen in Nederland, maar ook in andere EU-landen. In dit artikel gaan we hierop in voor de melkveehouderij. In een ander artikel wordt de situatie van de biologische akkerbouw in enkele EU-landen belicht.

Resultaten biologische bedrijven

Vanaf het jaar 2000 worden de resultaten van biologische bedrijven afzonderlijk weergegeven in het Europese boekhoudnet voor de landbouw (FADN). Op basis daarvan is in principe een kijkje over de grenzen mogelijk om de resultaten van biologische bedrijven te vergelijken met die van gangbare. Die vergelijking kent echter zijn beperkingen. Veel landen hebben namelijk nog nauwelijks of maar van een beperkt aantal biologische bedrijven gegevens. Om te kunnen vergelijken is het bovendien zaak dat er voldoende bedrijven zijn van hetzelfde bedrijfstype, bijvoorbeeld melkveebedrijven. Vervolgens moeten de groepen bedrijven ook wat betreft de structuurkenmerken, zoals de bedrijfsomvang, redelijk vergelijkbaar zijn. Over de jaren 2000-2002 is dat voor de melkveehouderij alleen het geval in Oostenrijk, Denemarken en Finland. Op zich is dat niet zo vreemd. Dit zijn namelijk ook de landen die in de ontwikkeling van de biologische landbouw voorlopen op de andere EU-landen. In elk van deze landen is meer dan 6% van de bedrijven biologisch, in Oostenrijk zelfs 10%, bij een gemiddelde in de EU van ongeveer 2%.

Oostenrijkse biologische melkveehouder scoort goed

De vergelijkingen in de drie genoemde landen laten enkele verrassende zaken zien. Zo realiseerden de biologische melkveebedrijven in Oostenrijk het hoogste inkomen terwijl ze veel kleiner zijn dan de biologische bedrijven in Denemarken en ook, zij het dat het verschil in melkproductie beperkt is, dan de Finse bedrijven (tabel 1). Ook is het inkomen van de Oostenrijkse biologische melkveehouders duidelijk hoger dan dat van hun gangbare collega's in het land. Omgerekend per kg melk is het inkomen er zelfs veel hoger dan de prijs van melk. De biologische bedrijven in Oostenrijk en ook in Finland zijn voor een groot deel gesitueerd in door de natuur benadeelde gebieden, zogenoemde Less Favoured Areas (LFAs). Daarvoor ontvangen deze bedrijven vergoedingen. In Finland is het opmerkelijk dat de door de biologische veehouders ontvangen melkprijs gelijk is aan die voor gangbare melk. De Finse biologische melkveehouders ontvangen wel gemiddeld veel hogere subsidies dan hun collega's in de andere landen. De subsidies zijn zelfs het dubbele van het inkomen. De Deense biologische melkveehouders zitten met hun gemiddelde bedrijfsomvang veel dichterbij hun Nederlandse dan hun Finse en Oostenrijkse collega's. Het is wel opmerkelijk dat de Deense biologische bedrijven de voorsprong in oppervlakte en aantal koeien nauwelijks weten om te zetten in een voorsprong in inkomen. Het prijsverschil tussen de biologische en de gangbare melk van ruim 5 euro per 100 kilogram in Denemarken in de jaren 2000-2002 is blijkbaar maar juist voldoende om de extra kosten die het bedrijf heeft goed te maken.

Tabel 1 Resultaten van gangbare en biologische graasdierbedrijven, driejaarsgemiddelde (2000-2002), bedragen x 1.000 euro per bedrijf

	Denemarken		Oostenrijk		Finland	
	gangbaar	biologisch	gangbaar	biologisch	gangbaar	biologisch
Aantal bedrijven	8.350	820	29.940	11.410	21.120	1.980
Bedrijfsomvang (ege)	97	118	19	16	44	35
% in LFA	0	0	86	98	100	100
Oppervlakte (ha)	63,9	94,1	21,0	23,0	37,8	42,6
Aantal melkkoeien	60,2	75,7	13,5	12,0	17,2	11,6
Melkproductie (ton)	434	492	78	64	134	80
Kg melk/koe	7.220	6.490	5.760	5.350	7.830	6.890
Melkprijs (euro per 100 kg)	33,60	38,90	31,20	33,10	34,40	34,40
Productopbrengsten	181,9	229,7	47,3	46,1	61,0	42,4
w.o. omzet en aanwas vee	20,7	18,4	9,7	7,1	8,1	8,8
Opbrengst subsidies	18,4	28,4	13,5	18,4	38,0	42,7
w.o. ha-toeslagen	11,9	14,0	1,1	0,4	3,4	3,8
dierpremies	4,5	2,7	2,7	2,9	3,2	4,9
Totaal betaalde kosten	183,4	239,1	36,3	34,7	70,4	63,7
Gezinsinkomen uit bedrijf	15,1	16,1	25,2	30,8	28,7	21,4
Idem in % van opbrengsten	8	7	53	67	47	50
Resultaten (euro per 100 kg melk)						
Opbrengsten (incl. subsidies)	45,70	51,90	79,00	101,60	73,70	106,80
Betaalde kosten	42,20	48,60	46,60	53,80	52,40	79,90
Gezinsinkomen uit bedrijf	3,50	3,30	32,40	47,80	21,30	26,80

Bron: FADN-CCE-DG Agri, bewerking LEI.

Meer informatie:

Organic material price. Market signals for organic farming (rapport verschijnt binnenkort)